

عنوان مقاله:

بررسی نقش قوچ در قالی های ترکمن از منظر تاریخی و آیینی

محل انتشار:

فصلنامه جلوه هنر، دوره 10، شماره 3 (سال: 1397)

تعداد صفحات اصل مقاله: 11

نویسندگان:

اکرم نوری - دانشجوی دکتری پژوهش هنر، دانشگاه الزهراء(س)، تهران، ایران. نویسنده مسئول

حسین مهریویا - استادیار گروه باستان شناسی، دانشگاه سیستان و بلوچستان، سیستان و بلوچستان، ایران

خلاصه مقاله:

قالی ترکمن دارای شکل ها و نقش های بسیاری است که قدمتی طولانی و مفاهیمی عمیق دارند. بخش عمده این نقوش برگرفته از طبیعت هستند، موضوع مورد بررسی در این پژوهش، نقش قوچ در قالی های ترکمن است که به ریشه های مفهومی و تاریخی آن پرداخته می شود. سوالات اصلی این تحقیق، چگونگی ارتباط این نقش با تاریخ، آیین و رسوم ترکمن ها و همچنین چگونگی نقش شدن آن در قالی های این قوم می باشد. این مقاله، از نوع تاریخی و روش توصیفی- تحلیلی است. بر اساس این روش، نخست ریشه های نقش قوچ در تاریخ و آیین باستانی، زندگی کوچ نشینی و آداب و رسوم ترکمن ها توصیف و تحلیل می شود؛ سپس نقش این حیوان در قالی های ترکمن از نظر طرح و شکل بررسی می گردد. قوچ از مهم ترین توتم ها در ادوار کهن و آیین اجدادی ترکمن ها بوده است؛ در نتیجه، هنرمندان قالی باف این قوم، تصویر قوچ را با تنوع و تعدد بسیار در اشکال تجریدی و انتزاعی در قالی های خود یافتند که در شکل های ساده و ابتدایی، درهم پیچیده، تنها و تک، در قالب ترنج و در متن و حاشیه فرش در کنار دیگر نقوش ترکمنی با پیچش های متفاوت و متنوع شاخ، قرار گرفته است نقش قوچ در میان ترکمن ها نمادی از قدرت، جنگاوری، استقامت و برکت می باشد.

کلمات کلیدی:

توتم پرستی، قالی ترکمن، نقش قوچ، ساختار نقوش، نماد

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1371954>

